№ 8. *Poniedziałek 12. Stycznia 1857.* Rok wydania 47.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Mianowania przy lwowskim kościele archikatedralnym obrz. łac. — Przyjęcie Ich Mość Cesarstwa w Wicenzy i Weronie. — Arcyksiążęta Ernst i Rainer z powrotem. — Ministrowie wyjeżdżają do Włoch. — Br. Manteuffel. — Zjazd Arcybiskupów do Berlina. — Ułaskawienia. — Wynurzenia przychylności mieszkańców. — Album historyczne Arcyksiężnie Małgorzacie. — Obchód żałobny po śmierci Arcyksiężny Elżbiety.)

Wiedeń, 9. stycznia. *Gazeta Wiedeńska* donosi w części urzędowej: Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 25go grudnia r. z. mianować najłaskawiej przy lwowskiej łacińskiej kapitule metropolitalnej kustosza katedralnego, rektora arcybiskupiego seminaryum duchownego *imks. Adama Jasińskiego* dziekanem kapituły, a kanonika katedralnego, dziekana miejskiego i proboszcza katedralnego imks. *Dr. Antoniego Manastyrskiego* kustoszem katedralnym.

Gazeta Wiedeńska podaje następujące depesze telegraficzne:

„Jego Excelencya Namiestnik Wenecyi do Jego Excelencyi ministra spraw wewnętrznych:

Wicenza, 7. stycznia. Dziś udali się Ich Mość Cesarstwo o 10. godzinie zrana na Monte berico, by wysłuchać mszy świętej w cudownym kościele Matki Boskiej. Że deszcz ustał, odbywali Najjaśniejsi Państwo większą część drogi pieszo, przyczem towarzyszył Im niezliczony tłum ludu. Potem raczyli Ich Mość Cesarstwo zwiedzać kilka kościołów miasta, muzeum, cmentarz i niektóre zakłady publiczne. O godzinie 1. odbył się festyn ludu della Rua. Gdy Ich Mość Cesarstwo ukazali się na balkonie rezydencyi, chcąc przypatrzyć się temu festynowi, powitały Ich huczne okrzyki niezliczonej masy widzów. Po uczcie cesarskiej przedstawiało wspaniały widok oświetlenia ratusza i placu, znajdującego się naprzeciw rezydencyi cesarskiej. Potem nastąpiło oświetlenie teatru Olimpico, zbudowanego w starogreckim stylu. Półtora tysiąca zaproszonych widzów z wyższych i średnich stanów w ubiorach galowych oczekiwało w teatrze przybycia Najjaśniejszych Państwa. Dwie orkiestry grały hymn ludu i kilka sztuk koncertowych, a potem rozpoczęły się tańce. Także tego wieczora były główne ulice miasta rzęsisto oświetlone."

Jego Excelencya feldmarszałek hrabia Radetzky do Jego Excelencyi ministra spraw wewnętrznych:

„**Werona,** 7. stycznia. Dziś w południe o godzinie 12tej przybyli Ich Mość Cesarstwo z Wicenzy do Werony i odbyli uroczysty wjazd bramą Porta Nuova, Jego c. k. Apostolska Mość konno, a Jej Mość Cesarzowa w otwartym powozie. U dworca kolei żelaznej przyjmowaliśmy Najjaśniejszych Państwa ja i hrabia Thun. W pałacu przyjmował Jego c. k. Apostolska Mość natychmiast hołdy duchowieństwa, władz, kongregacyi prowincyonalnych i municypalnych, szlachty i izby handlowej.

O godzinie 4. raczyła Jej Mość Cesarzowa przyjmować damy pałacu i orderu gwiaździstego i damy ze szlachty mającej wstęp u dworu. W ciągu dnia kazał Jego Ces. Mość defilować załodze ustawionej w paradzie i zaszczycił kilka urzędów i zakładów publicznych najwyższemi odwiedzinami. O godzinie 6. odbędzie się uczta u dworu, a wieczór wspaniałe oświetlenie miasta.

Powietrze bardzo pomyślne. Ich Mość Cesarstwo witały wszędzie gęste tłumy ludu grzmiącemi okrzykami radości."

Ich cesarzew. MM. Arcyksiążęta Ernst i Rainer przybyli 8go b. m. z Bozen do Wiednia. Jego cesarzew. Mość Arcyksiążę Leopold udał się do Werony.

Jego Excelencya minister spraw wewnętrznych baron Bach odjechał 8go zrana, a Jego Excelencya minister finansów baron Bruck tego samego dnia o god. 9. wieczór do dworu cesarskiego. Odjazd ministra spraw zewnętrznych hrabi Buol oznaczony jest na sobotę.

Król. pruski pułkownik baron Manteuffel wraca z Włoch do Wiednia, i przybędzie zapewne 9. zrana.

Na dniu 9. b. m. oczekują w Berlinie trzech prałatów, kardynała księcia Schwarzenberga, arcybiskupa Praskiego, księcia arcybiskupa Ołomunieckiego i księcia arcybiskupa Wrocławskiego. Wszyscy trzej prałaci mają zamówionych dwanaście pokojów w hotelu des Princes w pobliżu katolickiego kościoła Śtej Jadwigi. Jak słychać, ma Król przyjmować ich zaraz za przybyciem. Pobyt ich w Berlinie potrwa do 5 dni.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższym z 2go b. m. datowanym reskryptem do Jego Excelencyi hrabi Bissingen c. k. Namiestnika w prowincyach weneckich opuścić najłaskawiej karę dwóm więźniom, a mianowicie Janowi Cedron, skazanemu za obrazę majestatu i zhańbienie straży na 7miesięczne więzienie, i Filipowi Barrei, skazanemu za obrazę majestatu na 4miesięczne więzienie. Najwyższy ten akt łaski został natychmiast wykonany.

Miasto Belluno uczciło pobyt Jego c. k. Apostolskiej Mości w prowincyach włoskich aktem dobroczynności, mianowicie otworzeniem powiększonego domu ubogich. Równocześnie odziano nanowo wszystkich umieszczonych w tym zakładzie ubogich.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył przyjąć łaskawie uniżoną prośbę dyrektora teatru filharmonicznego w Weronie względem potrzebnej dziś koniecznie restauracyi tego sławnego zakładu Bibieny, stanowiącego prawdziwe muzeum sztuk pięknych, i wyznaczył najwyższem postanowieniem z 20. grudnia 1856 — 30.000 lirów na tę restauracyę.

Miasto Sondrio przyłączyło się do radośnych manifestacyi z powodu ostatnich aktów łaski Jego Ces. Mości dziełem dobroczynności, i obdarzyło hojnie swoich ubogich.

Inszbruk, [illegible] stycznia. Wczoraj w południe przyjmowała Jej cesarzew. Mość najdostojniejsza Arcyksiężna Małgorzata deputacyę artystów tyrolskich, którzy przybyli doręczyć album artystyczne, ofiarowane Jej cesarzew. Mości. Na czele tej deputacyi znajdował się malarz historyczny i nauczyciel rysunku przy c. k. wyższej szkole realnej w Inszbruku pan K. Jele. Jej cesarzew. Mość przyjęła z łaskawemi wyrazy upominek ofiarowany Jej w imieniu artystów tyrolskich. Album to składa się tymczasowo z 22 kart; kilku artystów ma poźniej jeszcze nadesłać swoje prace.

Bozen, 30. grudnia. Wczoraj zaczęło się żałobne nabożeństwo na cześć ś. p. Jej cesarzew. Mości Arcyksiężny Elżbiety uroczystem Requiem w tutejszym kościele parafialnym, na którem znajdowały się wszystkie władze miasta, jako też przełożony obwodu p. Hebenstreit i znaczna liczba pobożnych.

Rada gminna miasta Bozen powzięła na nadzwyczajnem posiedzeniu swem, odbytem 29. grudnia jednogłośnie następujące uchwały:

1) Dzień 25. grudnia, w którym miasto Bozen utraciło największą swą dobrodziejkę, pozostanie na wieczne czasy dniem żałoby.

2) Co roku ma być w tym dniu użyta suma 200 złr. na odzież dla biednych starców.

3) Za przerwanie przedstawień teatralnych aż do pochowania zwłok dostojnej Księżny zapewnia gmina miejska wynagrodzenie dyrekcyi teatru.

Portugalia.

(Finanse.)

Okrętem „Sułtan", który podróż do Southamptonu odbył w ciągu czterech dni, otrzymano pocztę z *Lizbony* z 29. grudnia. Bank zaliczył ministrowi finansów kapitał potrzebny do podjęcia budowli publicznych, i niewątpią o tem, że bankowi powiedzie się ulokować nowe 3% bony przyzwolone od Izby w sumie 300.000 funtów szterlingów. Tym sposobem niepotrzebowałby minister finansów jak na teraz zaciągać pożyczki zagranicznej.

Hiszpania.

Depesza z **Madrytu** z 4. stycznia donosi: „Szerzone pogłoski o przesileniu ministerstwa są bezzasadne. — W Katalonii polepszyły się stosunki polityczne. — Sprawa żywności wznieca coraz większe obawy."

Anglia.

(Straty Anglików w Kantonie. — Aresztacya na Walkera. — Minister do Washingtonu mianowany. — Flota rezerwowa. — Marki kompanii omnibusów. — Wpływ wypadków w Kantonie na giełdę londyńską.)

Londyn, 4. stycznia. Podług ogłoszenia admiralicyi stracili Anglicy podczas bombardowania Kantonu w poległych 4 a w ranionych 10.

Depesza telegraficzna z 5. stycznia donosi: Paropływ „Afryka" przybył dziś z Nowego Jorku do Liwerpolu. Prezydent Stanów zjednoczonych wydał rozkaz aresztacyi na Walkera, za przywłaszczenie sobie miliona dolarów należących towarzystwu Accessory-Transit-Company. — *New-York Herald* donosi, że Marcy zakazał dostarczać żywności Walkerowi. Okręt pocztowy „New-York rozbił się; znajdujących się na nim 300 wychodźców uratowano.

Lord Napier, dotychczas sekretarz przy ambasadzie angielskiej w Konstantynopolu, został mianowany pełnomocnym ministrem w Washingtonie, i odjedzie w towarzystwie nowych konzulów 3. lutego na swoją posadę.

— Na warsztatach okrętowych w Pembroke pracują teraz nad budową znacznej floty rezerwowej. Mianowicie budują: „Hawe" o 121 działach i o sile 1000 koni; „Windsor Castle" o 116 działach, okręt żaglowy; „Reveuge" o 91 działach i o sile 800 koni; „Aurora" o 51 działach i o sile 400 koni; „Imortalite" o 51 działach i sile 600 koni; „Melpomene" o tyluż działach i tej samej siły; „Orlando" o 36 działach i sile 800 koni; „Doris" o 32 działach i sile 800 koni; „Greyhoum" o 17 działach i sile 200 koni. Rezerwowa ta eskadra liczy razem dział 574. Między temi mierzy okręt „Orlando" 300 stóp długości, i jest przeto najdłuższą fregatą floty angielskiej.

Z dniem 1go stycznia wydaje wielka kompania omnibusów w Londynie marki wartości jednego penny, które obowiązani są konduktorowie przyjmywać miasto pieniędzy. Tym sposobem chce się kompania choć w części zabezpieczyć od strat i malwersacyi swych konduktorów, którzy według najwzględniejszego jeszcze obliczenia chowają rocznie do 30.000 funtów szterlingów do własnej kieszeni. Publiczność ma przytem taką korzyść, że przy zakupnie marków tych w wartości 1 funta szterlingów otrzymuje 10% rabatu gotówką.

— Doniesienia o wypadkach pod Kantonem wywarły na giełdę wpływ niepomyślny. „Wszystko, cokolwiek tylko odnosi się do podniesienia ceny harbaty" — pisze *Times* — „jest rzeczą ważną dla każdej familii w tym kraju." W dowód tego przytacza wykaz przywozu herbaty, z czego okazuje się, że od 1. lipca 1855 do 1. lipca 1856 przywieziono 91.931.800 funtów. Oprócz tego zwolnienia handlu chińskiego w niektórych miejscach europejskich zaszła jeszcze i inna niepomyślność, a mianowicie mały plon przędzy jedwabnej w Europie południowej. Ztąd wynika, że po ten artykuł udawać się będzie potrzeba do Chin, i że przeto znacznie podrożeje. Po otrzymaniu pierwszych i niedokładnych jeszcze doniesień telegraficznych o wypadkach pod Kantonem oświadczył dziennik *Times* zgodnie z opinią publiczną w Anglii, że oględność i cierpliwość admirała angielskiego zasługuje ze wszech miar na pochwałę, i dodaje w końcu, że kiedy już przyszło do sporów, tedy należałoby pomyśleć o zupełnej rewizyi stosunków Anglii z Chinami; mianowicie zaś wypadałoby kolonię angielską przenieść na miejsce bliższe tych dystryktów, z których przychodzą towary krajowe. Źle się też stało, że miasto Czuzanu przyjęto siedzibę w Hongkong. Lecz gdy Chińczycy dali pierwsi powód do niezgody, przeto możnaby teraz pomyśleć o odzyskaniu tego stanowiska.

Francya.

(Prezentacya Salih Beja u Cesarza. — Ćwiczenie młodych marynarzy. — Doniesienia zamorskiej poczty. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 5. stycznia. Turecki ambasador przedstawiał wczoraj Cesarzowi swego brata Salih Beja, przybyłego w nadzwyczajnej misyi do Paryża i obudwu swych sekretarzy ambasady. — *Monitor* ogłasza dekret względem młodych marynarzy, którzy chcą poświęcić się żegludze handlowej, i dosługiwać się stopnia kapitana okrętów. Rząd dozwala im wstępywać pod pewnemi warunkami tytułem ochotników do marynarki cesarskiej.

Pays zawiera dziś następujący artykuł „nadesłany": „Kilka zagranicznych dzienników donosi, że francuska fregata „Virginie", która w październiku znajdowała się na wodach Kantonu, brała udział w bombardowaniu Kantonu przy flocie angielskiej. Listy prywatne z Indyi zaprzeczają temu, owszem zapewniają, że francuski kontradmirał Guerin, którego bandera powiewa na fregacie „Virginie", wysłał na żądanie francuskich i obcych rezydentów oddział składający z 75 ludzi na ląd ku ochronie własności neutralnych, i że krok ten wykonany za wiedzą admirała angielskiego sprawił wiele dobrego."

Biskup z Chartres, Clausel de Montreal, umarł wczoraj na apopleksyę. — Dziś zrana wydany został rozkaz, by Vergera stawiono przed sądem asyzów departamentu Sekwany.

Szwajcarya.

(Głosy za pokojem.)

Berliński dziennik *Montags-Post* podaje następującą wiadomość: „Sprawa prusko-szwajcarska wzięła podług najnowszych wiadomości pomyślny obrót. Jak słychać, miały Prusy zezwolić na propozycye północnej Ameryki. Więźnie neuenburscy zostaną uwolnieni, Prusy zrzekną się wszelkich praw do Neuenburga. Uzbrojenia i zakupywanie koni ze strony Prus zostaną zawieszone".

Preuss. Korr. dodaje do tego: „Wszystkie te doniesienia, ile wiemy, są zupełnie bezzasadne."

Korespondent dziennika *Times* pisze z Paryża z 2. stycznia: „Pułkownik Barman, poseł federacyi szwajcarskiej w Paryżu, powrócił dziś zrana z swej podróży do Berny, i przywiózł francuskiemu ministrowi spraw zagranicznych notę swego rządu. Szczegóły tej noty nieznane są jeszcze, dowiadujemy się jednak, że zawiera stanowczą uchwałę federacyi i ostateczne koncesye, jakie Szwajcarya chce przyznać Prusom. Obawa wojny zmniejszyła się znacznie."

Morning Post podaje także bardzo pomyślne wiadomości z Paryża.

Jenerał Dufour w Bernie otacza się licznym sztabem jeneralnym; jenerał-adjutantem mianował pułkownika Frey. Na żądanie jego postanowiła rada federacyjna zwołać jeszcze następujące wojska: Z dywizyi 1., 4. i 6. z każdej jedną 6ściofuntową bateryę, kompanię Gwidów, i z każdej z 3 brygad 2 bataliony i 1 kompanię strzelców (zatem 18 batalionów i 9 kompanii strzelców), razem 3 półdywizye czyli 15.000 ludzi, z zwołanemi dawniej 20.000 razem 35.000 ludzi. Nowozwołane wojska mają być użyte do zasłonienia granicy od Rheinfelden aż do Szafhuzy. Oczekują proklamacyi rady federacyjnej. Amerykański poseł p. Fay powrócił z Berlina do Berny.

Włochy.

(Wojsko rzymskie. — Obostrzenie paszportowe.)

Rzymski minister wojny miał 29. grudnia zaszczyt przedstawiać Jego Świątobliwości Papieżowi wszystkich znajdujących się w Rzymie papiezkich oficerów i kadetów z instytutu wojskowego, i wyrazić uczucia uwielbienia i przywiązania, jakiemi przejęta jest cała armia dla osoby Ojca Świętego. Jego Świątobliwość Papież wspomniał w swej odpowiedzi o pięknem powołaniu żołnierzy, bronić honoru, sprawiedliwości i porządku, i zapewnił całej armii swoje błogosławieństwo.

Rząd papiezki w zaostrzeniu istniejących już przepisów zakazał wysadzać w Civitavecchia na ląd takich podróżnych, których paszporta nieopatrzone są wizą konzula rzymskiego w tem miejscu, gdzie wsiadali na okręt.

Niemce.

(Kontrakt ślubny W. księcia Mikołaja podpisany. — Misya p. Furrer w Mnichowie. — Kodex handlowy. — Protestacya wirtemberska.)

Z Berlina donoszą, że rosyjski ambasador przy dworze bawarskim, tajny radca Sewerin, podpisał w Karlsruhe kontrakt ślubny Jego Cesarzew. Mości Wielkiego księcia rosyjskiego Michała z Jej królewicz. Mością księżniczką badeńską Cecylią. Wielki książę Michał czwarty syn zmarłego Cesarza Mikołaja, urodził się 27go lipca 1831; zaręczyny jego z księżniczką Cecylią Augustą, córką zmarłego Wielkiego księcia Badeńskiego Leopolda, urodzona 20go września 1839, odbyły się 11. lipca 1856.

Z Mnichowa piszą pod dniem 4. stycznia. Sprawa szwajcarsko-pruska jest zawsze jeszcze przedmiotem powszechnego zajęcia. Radca federacyjny, p. Furrer, wysłany z misyą do dworów niemieckich, był także w naszej stolicy; ale o skutku usiłowań jego dowiadujemy się, że nieodpowiedział żywionym nadziejom.

— Dziennikowi „*Preuss. Korr.*" donoszą, że król. bawarski rząd w Norymberdze każe robić już wszelkie przygotowania na przyjęcie komisyi, która ma się zebrać w tem mieście dla ułożenia powszechnego kodeksu handlowego dla Niemczy. Rząd bawarski mianował, jak słychać radcę sądu obwodowego Seufferta, swoim reprezentantem w Norymberdze. Niewiadomo jeszcze z pewnością, czy komisya rozpocznie swe prace z 15. b. m.

— Podany w drodze telegraficznej artykuł dziennika *Schwaebisch. Merkur* z **Sztuttgardy** 2. stycznia donosi:

„Dowiadujemy się, że ściślejszy wydział stanowy przystąpił jednogłośnie do wniesionej protestacyi deputowanych przeciw przechodowi wojsk pruskich, przez państwo wirtemberskie i podał do rządu królewskiego prośbę o wyjaśnienie stanu układów. — Dziś wieczór odbyło się na publiczne zaproszenie kilku kupców bardzo liczne zgromadzenie tutejszych mieszkańców, po największej części ze stanu handlowego i przemysłowego, i naradzano się nad odwróceniem strat, jakie mogłyby wyniknąć z prusko-szwajcarskich zatargów, pod względem pomyślności materyalnej. Najpierwsze domy handlowe i najznakomitsze fabryki naszego miasta miały na tem zgromadzeniu swoich reprezentantów. Z polecenia ściślejszego komitetu otworzył zgromadzenie przełożony kupiectwa Raiser, i odczytał projekt adresu do Jego Mości Króla, ułożony w ściślejszym komitecie z prośbą o odwrócenie grożącego Wirtembergowi niebezpieczeństwa. Zgromadzenie przyjęło jednogłośnie ten adres i opatrzono go natychmiast licznemi podpisami."

Szwecya.

(Czynności sejmowe.)

Sztokholm, 31. grudnia. Wniosek względem ustanowienia tymczasowego rządu pod niebytność lub w razie słabości Króla zalega jeszcze od przeszłego sejmu. Wniosek ten, przyznający następcy tronu, albo w razie potrzeby, innemu z książąt familii królewskiej prawo tymczasowego objęcia rządów, niedoznał pomyślnego przyjęcia, a w wydziale konstytucyjnym oświadczył się nawet przeciw niemu teraźniejszy minister baron Ugglas, i sejm odrzucił go w końcu. Dotychczas oznaczano każdą razą tymczasowy rząd osobnem rozporządzeniem, i na mocy ustawy kardynalnej sprzeciwiają się wszyscy przyznaniu komukolwiek stanowczego prawa w tej mierze. Można więc przypuszczać na pewno, że i tą razą nastąpi odrzucenie wniosku, chociaż rząd niedał mu upaść dotąd tak jak projektowi względem wolności druku. Prezydent wydziału konstytu-

cyjnego, hrabia Lagerbjelke, proponował dwie zmiany w ustawie kardynalnej, zmierzające do tego, że Król niemoże bez przyzwolenia stanów obejmować rządów innego kraju, i że traktaty z obcemi mocarstwami muszą być uchwalane w radzie państwa, gdyż dotychczas zasięgał Król w tej mierze tylko rady ministra spraw zagranicznych.

Jak słychać odjedzie następca tronu, Karol, wicekról Norwegii, z małżonką swoją, 5go stycznia z powrotem do Norwegii.

Królestwo Polskie.

(Czynności instytutu kredytowego. — Koleje i kopalnie krajowe.)

Warszawa, 2. stycznia. Czynności instytutu kredytowego były w zeszłym roku następujące: W listach zastawnych puszczono w obieg 3,339.300 rubli srebrnych; umorzono przez losowanie listów zastawnych 1,885.470 rubli srebrnych. W pierwszym peryodzie wynosiły pożyczki na 4143 dóbr 38,514.870 r. s.; w drugim na 5871 dóbr 50,901.150 r. s., a teraz ma instytut na 6054 dobrach 52,954.140 r. sr. Dla zaległych procentów wystawiono na sprzedaż 170 dóbr, ale żadna licytacya nieprzyszła do skutku, gdyż wszyscy dłużnicy dopełnili przed oznaczonym terminem swych zobowiązań.

Podług zgodnych doniesień w gazecie poznańskiej i wrocławskiej zamyśla rząd rosyjski sprzedać (podług innych wypuścić w dzierżawę) kolej warszawską i kopalnie w Królestwie Polskiem. Ubiega się o to cztery towarzystw; na czele jednego z nich stoi p. Milde w Wrocławiu. Z polecenia tego towarzystwa odjechał dyrektor kolei żelaznej Lehwald do Warszawy, i przedłożył bankowi propozycye towarzystwa. Także warszawski dom handlowy Hermanna Epsteina miał przystąpić do tego towarzystwa.

Rosya.

(Reforma w nabywaniu szlachectwa i rangi. — Pomnik Cesarzowi Mikołajowi. — Okręg Kirgiski.)

Petersburg, 30. grudnia. Gazeta senacka ogłasza dwa następujące ukazy: Pierwszy postanawia, że do uzyskania dziedzicznego szlachectwa niejest dostateczna na przyszłość ranga piątej klasy w służbie cywilnej lub odpowiedni stopień wojskowy, lecz potrzebna jest na to ranga czwartej klasy (rzeczywisty radca państwa lub odpowiedni stopień wojskowy, pułkownik lub kapitan pierwszego rzędu). Powodem tego rozporządzenia jest wzmagająca się liczba urzędników dla zmienionego systemu administracyi państwa. Drugi ukaz znosi różnicę jaka zachodziła dotąd co do awansu urzędników podług zakładów naukowych, a ustanawia natomiast jednakowe termina 3 i 4 lat do osiągnienia wyższej rangi; dodając, że tylko odznaczenie się i udowodnione talenta w służbie zasługują na awans. W razie szczególnego odznaczenia się mogą być skrócone tę termina o 1 rok. Kto zaś niewykaże się żadnem wykształceniem naukowem, może być przyjęty tylko do posług kancelaryjnych.

Z **Petersburga** donoszą pod dniem 30. grudnia, że 26go tego miesiąca odbyło się uroczyste założenie kamienia węgielnego na pomnik, który ma być wzniesiony na cześć Cesarza Mikołaja naprzeciw kościoła Ś. Izaka.

Na propozycyę ministra spraw zewnętrznych przyzwolił J. M. Cesarz na etat w ilości kilku tysięcy rubli dla szefa okręgu Ala-Tau, z którym połączony być ma dawniejszy okręg Kirgizów wielkiej ordy, Kirgizy z tej ordy osiedli w południowo-zachodniej Syberyi i w północnych stronach Turkestanu, i podlegają Rosyi, Chiwie i chanatowi kokańskiemu, używając przy tem znacznych swobód. Od dawniejszego już czasu weszli z Rosyą w stosunki coraz przyjaźniejsze i ściślejsze, i służyli jej wojskowo. Rosya wysłała tam komisarza do prowadzenia administracyi, i który zostaje pod rozkazami ministerstwa spraw zewnętrznych. Niedawno oświadczył się z poddaniem szczep Kirgizów w Semipalatyńsku, liczący do 2000 familii, a świeżym ukazem przyznano tym sułtanom kirgizkim, którzy służą z rangą oficerską, prawo noszenia szlif oficerskich i szabli. Granicę między ziemią rosyjską i Kokanem stanowi rzeka poboczna Syr Daryi płynąc od wschodu, a w niewielkiej przestrzeni i sama rzeka Syr Daryi. Ala-Tau jest pogórze ciągnące się niedaleko granicy północnej ze wschodu na zachód. Rozumie się, że granice tamtejsze nie są tak dokładnie odznaczone, jak w krajach europejskich, a stosunki podległości ludów koczujących tak rozmaite, że już tem samem niepodobna utrzymać ścisłego rozgraniczenia. Ztemwszystkiem ożywiła się ostatniemi laty okolica nad jeziorem balkackiem nadzwyczajnie, zaczem też postanowił rząd rosyjski zbudować flotylę parową na tem jeziorze. Silne oddziały kozackie rozeszły się z Semipalatyńska ku stronie południowej, i tym sposobem utwierdzili już panowanie rosyjskie aż do ostatecznych kończyn granicy dawniej oznaczonej. Zdaje się, że kiedy w tem świeżym ukazie wspomniano o okręgu Ala-Tau, musiał i wpływ Rosyi na Kirgizów znacznie się powiększyć, i że Rosya zdobyła znów znaczny obszar ziemi — może aż do rzeki Ala-Tau. W ukazie nie ma żadnych bliższych wiadomości o siedzibie komisarza, lub o innych szczegółach.

Księstwa Naddunajskie.

(Zmiany w ministeryum.)

Jasy, $^{12}/_{24}$. grudnia. Temi dniami zaszła niejaka zmiana i uzupełnienie gabinetu ministeryalnego. P. logoteta Mik. Kantakuzino mianowano ministrem spraw wewnętrznych w miejsce pana Teodora Balsch'a, który dla słabości zdrowia ustąpił. — Księcia Mikołaja Konaky-Vogorides mianowano ministrem finansów, a p. postelnika Istrati ministrem robót publicznych.

Afryka.

(Podróż Wicekróla.)

Z **Aleksandryi** piszą dziennikowi *Indep. belge* z 19. grudnia, że wicekról udał się przecież w dalszą podróż do Chartum i podług ostatnich wiadomości przybył do Korosko. Podczas podróży swej kazał Said Basza porobić przygotowania do kanału, który ma połączyć pierwszą i piątą kataraktę Nilu przez puszczę.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wenecya, 8. stycznia. Jego c. k. apost. Mość przeznaczył najłaskawiej dla ubogich miast dalszą sumę 6000 lirów, a Jej Mość Cesarzowa przesłała znaczne wsparcie pieniężne dla rozmaitych zakładów dobroczynnych.

Padwa, 8. stycznia. 41 więźniom opuszczono resztę kary, 3 połowę, a 9 trzecią jej część.

Paryż, 8. stycznia. Wczoraj wieczór renta 3proc. 67.42½. Dziennik *Pays* sądzi, że sprawa neuenburgska zagodzona będzie w drodze polubownej. — Korespondencya w *Monitorze* potwierdza, że Walker cofnął się na wyspę Omateste.

Paryż, 9. stycznia. Wczoraj wieczór renta 3proc. 67.35.— Według ogłoszonego wykazu bankowego zmniejszył się zapas gotówki o 16½ mil. franków. Portefeil wekslów powiększył się 54½ mil., obieg banknotów o 29½ milionów franków. — Jutro odbędzie się pogrzeb arcybiskupa. Dziennik *Pays* donosi, że perski ambasador Feruk Khan, oczekiwany jest dnia 10. b. m. w Marsylii.

Londyn, 8. stycznia. Wczoraj znaleziono pakiet pocztowy paropływu pocztowego „Violett", który w poniedziałek wieczór uszkodzony został między Ostendą a Duwrem. Telegraficzna komunikacya podmorska między Calais a Duwrem i między Duwrem a Ostendą jest przerwana.

Berna, 8. stycznia, wieczór. Porozumienie posłów szwajcarskich z gabinetem francuskim powiodło się zupełnie. Podstawa ugody następująca: Szwajcarya wypuszcza więźniów na wolność, wszyscy obżałowani opuszczają Szwajcaryę aż do zawarcia stanowczej ugody. Szczegółowe warunki niemogą nic zawierać przeciwnego niezawisłości Neuenburga. Prusy wstrzymują wszelkie demonstracye wojskowe, ażeby zgromadzenie federacyjne nawet pozornie nieobradowało pod wpływem demonstracyi. Po uwolnieniu więźniów niemogą Prusy przedsiębrać kroków nieprzyjacielskich przeciw Szwajcaryi. Anglia zgadza się na to. Rada federacyjna przyjmuje te propozycye. Zgromadzenie federacyjne zbierze się dnia 14. Komisye rozpoczną swe narady dnia 13. b. m. Ten projekt pośrednictwa zgadza się w głównych punktach z instrukcyami pana Kern. — Kilka punktów zaostrzyła Francya. W Bernie wielka panuje radość.

Frankfurt, 8. stycznia. *Frankfurter Journal* donosi z Bazylei, że Francya i Anglia zabezpieczą niezawisłość Neuenburga, i przyrzekają uzyskać w tym względzie przyzwolenie Prus. Zgromadzenie związkowe zwołane na przyszłą środę.

Florencya, 6. stycznia. Wczoraj umarł tu minister wyznań, tajny radca J. Bologna.

Turyn, 7. stycznia. J. M. Król wspomniał w przemowie dzisiejszej przy zagajeniu Izb także i o wojnie oryentalnej. Wojsko zasłużyło się dobrze krajowi, utrwaliło przymierze z Francyą i Anglią, a przywróciło dawną zgodę z Rosyą. Przychody zrównoważyły się z wydatkami, a rząd trzymać się będzie dotychczasowej swej polityki.

Neapol, 6. stycznia. Jedna fregata neapolitańska z dymisyonowanymi żołnierzami, których do Sycylyi wyprawiono, wyleciała w płomieniach w powietrze, i wielu przy tem zginęło.

Ateny, 3go stycznia. Poseł perski Feruk Kan bawił tu dni kilka.

Konstantynopol, 31. grudnia. Rząd turecki ma zaciągnąć u domu Wilkin pożyczkę w sumie 12 milionów funtów szterlingów po 6 od sta al pari; oczekują ratyfikacyi z Londynu, ale wątpią czy ta pożyczka przyjdzie do skutku. Wczoraj odbyły się znowu konferencye w sprawie księstw naddunajskich. — Wczoraj wieczór oświecono pierwszy raz gazem główną ulicę w Pera.

Konstantynopol, 2. stycznia. Zawarto już sześć-procentową pożyczkę w sumie 12 milionów funtów szterlingów z panem Wilken'em, pełnomocnikiem kapitalistów angielskich, z czego przeznaczono pięć milionów na potrzeby państwa, trzy miliony dla Sułtana, a cztery milionów do uregulowania stanu finansów. Zabiegi rozmaitych stronnictw krajowych zniewoliły szacha perskiego szukać pomocy u Cesarza rosyjskiego. Flota rosyjska morza kaspijskiego zarzuciła w zatoce bałkańskiej kotwice, i zajęła kilka wysp. Czerkiesi zbroją się do wojny i odnieśli już podobno zwycięstwo w jednej utarczce z Rosyanami. Flota angielska otrzymała rozkaz, by się przygotowała do ustąpienia z morza czarnego, które wkrótce już może nastąpić.

Wiadomości handlowe.

(Targ Ołomuniecki na woły.)

Ołomuniec, 31. grudnia. Spęd bydła rzeźnego na dzisiejszym targu wynosił w ogóle tylko 25 sztuk. Mianowicie przypędzili Dawid Gallus i Spółka z Nowego Sącza 3 stuk a Dawid Pflanzer ze Stryja 22 sztuk. Najwyższa cena za parę wołów ważącą

700 funtów mięsa i 86 funt. łoju była 425 złr. w. w.; cena najniższa za parę ważącą 580 funt. mięsa a 40 funt. łoju wynosiła 335 złr. w. w. — Przeciętną cenę z dziesięciu par po 675 funt. mięsa i 55 funtów łoju obliczono na 384 złr. za parę. — Na przyszły tydzień zapowiedziano z Galicyi do 100 sztuk wołów.

Kurs lwowski.

Dnia 10. stycznia.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	48	4	51
Dukat cesarski	„ „	4	51	4	54
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	26	8	29
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	38	1	39
Talar pruski	„ „	1	33	1	$34\frac{1}{2}$
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	30	82	7
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	76	33	77	—
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	—	83	45

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 8. stycznia.				w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	$82\frac{5}{8}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{1}{4}$	$82\frac{7}{16}$
detto pożyczki narod.	5%	„	$83\frac{7}{8}$ $\frac{13}{16}$ $\frac{3}{4}$	$83\frac{13}{16}$
detto z r. 1851 serya B. . . .	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą . .	5%	„	—	—
Obligacye długu państwa . . .	$4\frac{1}{2}$%	„	$71\frac{1}{4}$ 71	$71\frac{1}{8}$
detto detto	4%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą . .	4%	„	—	—
detto detto detto . .	3%	„	—	—
detto detto	$2\frac{1}{2}$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	277	277
detto detto z r. 1839		„	—	—
detto detto z r. 1854		„	$106\frac{3}{4}$ 107 $107\frac{1}{4}$	107
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%		—	—
Obl. lomb. wen pożyczki z r. 1850 . .	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto galicyijskie i węgierskie .	5%		$76\frac{3}{4}$ 77 $77\frac{1}{4}$	77
detto krajów koron.	5%		84 $84\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{4}$
Akcye bankowe			1040 1037	1039
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			—	—
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.			312 310 307	309
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.			2355	2355
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr. . .			—	—
Akcye kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr. .			—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.			$213\frac{1}{2}$ 214	$213\frac{1}{2}$
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.			—	—
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.			566 568	567
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr. . .			—	—
Renty Como			—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 8. stycznia.		w przecięciu.	
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	107 $106\frac{3}{4}$ $\frac{7}{8}$ l.	106	uso. 3 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	106 $105\frac{7}{8}$ l.	106	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	123	123	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$78\frac{5}{8}$	$78\frac{5}{8}$	2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	—	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—20 $19\frac{1}{2}$ 19 $19\frac{1}{2}$	10—$19\frac{1}{2}$	3 m.
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$105\frac{1}{4}$ l.	$105\frac{1}{4}$	2 m
Marsylia za 300 franków	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków	—	—	2 m.
	$123\frac{1}{2}$ $\frac{3}{8}$ l.	$123\frac{3}{8}$	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	$263\frac{1}{2}$	$263\frac{1}{2}$	31 T. S.
	za sto	w przecięciu	
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	T. S.
Cesarskie dukaty	$9\frac{1}{8}$	$9\frac{1}{8}$	Agio.
Dukaty al marco	—	—	Agio.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 10. stycznia.

Oblig. długu państwa 5% $82\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ $71\frac{1}{4}$; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 $129\frac{1}{4}$. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1041. Akcye kolei półn. 2395. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej —. Lloyd 430. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. 580 złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg $106\frac{3}{4}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 106 2 m. Hamburg $78\frac{5}{8}$ 2 m. Liwurna $106\frac{5}{8}$ l. 2 m. Londyn 10—$18\frac{1}{2}$. 2 m. Medyolan 105. Marsylia —. Paryż $123\frac{1}{4}$. Bukareszt $262\frac{1}{2}$. Konstantynopol 457. Smyrna —. Agio duk. ces. 9. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. $77\frac{3}{4}$. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 $107\frac{1}{4}$. Pożyczka narodowa $83\frac{15}{16}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 315 fr. Akcy c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 307. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej $203\frac{1}{4}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 10. stycznia.

Hr. Karnicki Ludwik, z Warszawy. — PP. Piotrowski Józef, z Hnatkowiec. — Skrochowski Manswet, z Woli. — Ustrzycki Waleryan, z Zamiechowa. Bogdanowicz Józef, z Reklińca. — Ulanicki Kwiryn, z Dobromila. — Skrzyński Ludwik, z Nozdrzca. — Hoszowski Nereusz, z Żółkwi.

Dnia 11. stycznia.

Hr. Komarnicki Roman, z Złoczowa. — PP. Podlewski Ap., z Czabarówki. — Kownacki Ant., z Czernicy. — Udrycki Adolf, z Wielkich Mostów. Pietruski Konst., z Podhorzec. — Chwalibóg Jan i Zachariasiewicz Mik., do Lipowiec. — Jabłonowski Józef, z Dołhego. — Skwarczyński Paweł, z Stanisławowa. — Szawłowski Ludw., z Przewłoki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 10. stycznia.

Hr. Starzeński Adam, do Przemyśla. — PP. Radecki Eug., do Rawy. — Skolimowski Jul., do Dynisk. — Kruszyński Henr., do Turzego. — Hoszowski Nereusz, do Żółkwi. — Pozniak Wilh., do Nowotańca. — Jędrzejowicz Kaz., do Sambora. — Smarzewski Sew., do Hankowca. — Zaklika Ed., do Przemyśla. — Rosa c. k. rotm., do Dembicy. — Rozłucki Konst., do Tarnopola. — Galesco Aleks., do Czerniowiec. — Olszewski Tyb., do Staregosioła.

Dnia 11. stycznia.

Hr. Baworowski Włod., do Gajów. — PP. Bogdanowicz Józef, do Reklińca. — Januszewski Teofil, do Ubinia. — Ujejski Bron., do Bóbrki. — Pruszyński Józ. do Złoczowa. — Kędzierski Jul., do Meryszczowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 9 stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	328 55	— 6.9°	78.8	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. popol.	329 63	— 5.0°	87 2	północny	„	„
10. god. wiecz.	330 22	— 4.8°	80 5	„	„	„

TEATR.

Dziś: Przedst. niem.: „**Der Fechter von Ravenna.**“

KRONIKA.

Dziesiąta lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowań Nowego Roku:

Złożyli: JWy. Wiktor hrabia Baworowski 1złr., Ignacy hr. Komorowski 24k., Wny Józef Zawadzki 5r., Dr. Seelig c. k. radca namiestnictwa 1r., Styczyński c. k. radca sądu krajowego 1r., Postler 2r., Conte di Corti c. k. pułkownik 1r., Laskowski 2r., C. F. Milde 2r., Jurystowski, dyrektor c. k. galic. drukarni eraryalnej 1r., Wagenhuber 1r., Osuchowski 30k., Ruprecht 8k., Stefański 10k., Haar 6k., F. Klein 10k., Schönwelder 6k., ze składki między członkami technicznego wydziału c. k. drukarni eraryalnej 3r.21k., Pozorny 1r., Barącz et Dietrich 1r., Kopetzki 1r., Dersy 1r., Bachschütz 1r., Mümeles 3r., Pinz 1r., N. N. 1r., Ressig 1r., J. Wolter 20k., Blechschmidt 10k., Alexandrowicz 30k., Priesler 30k., J. Herz 30k., Düll 30k., M. Rappaport 30k., M. Marie 20k., Zmudziński 24k., K. Haas 6k., H. R. 6k., Silbermann 10k., Kolischer 20k., Gruder 12k., Israel Rappaport 20k., Alazer 15k., Freindlich 15k., Markus syn 10k., Jerech 6k., Müsch 20k., Luka 30k., L. Goldenstern 10k., Hilnik 6k., Knopp 10k., Lind 6k., Menkes 10k., Dimant 15k., Thom 6k., Blumenfeld 20k., Wesse 20k., Schwarz 6k., Lider 20k., N. N. 30k., Sobel 20k., Sokal 20k., Lauer 30k., Nunber 30k., Feit 30k., N. N. 20k., Kościcki 20k., F. Putępski 30k., J. Putępski 10k., N. N. 20k., R. 20k., N. N. 10k., Fiala 20k., Lamboy 30k., N. N. 10k., pani Sacher 1r., Bischof 1r., Ludwika Bąkowska 1r., Anna Zaleska 1r., Bratkowska 20k., Gemeiner 24k., Tenner 30k., Goldenstern 40k., Marya Kratter 1r., Schlager 30k., Zachaczewska 30k., F. Schmidt 20k., Kolischer 10k., A. Wolter 20k. — Razem 75r. 38k. — Do tego suma składek poprzedzających 708r. 6k. — Ogółem 784r. 44k. m. k.

Wychowańcowi zakładu ciemnych w Medyolanie, Cezarowi Luvoni, przesłał c. k. najwyższy urząd szambelański, za wiersz ułożony na cześć imienin J. M. Cesarza, w darze fortepian kosztowny.

(Dzielenie domów w Czechach) Postanowieniem najw. z 8go grudnia r. z. nakazano na przyszłość dzielenie domów w królestwie czeskiem na szczególne części należące rozmaitym właścicielom. W razie, gdyby dóm teraz podzielony został kiedyś własnością jednego tylko posiadacza, tedy nie wolno już będzie podzielić go znów na części osobne. Części raz już połączonych niewolno zosobna wystawiać na sekwestr lub przedaż. Prawo zarządzenia częściami obecnie już istnącemi, niedoznaje rozporządzeniem tem żadnej zmiany, lecz na przyszłość niewolno już więcej właścicielom części tych rozdrabniać. Rozporządzenie niniejsze rozciąga się do zabudowań, które podlegają zakazowi dzielenia gruntów włościańskich.

— Ciekawość literacka, że na wszystkich teatrach paryskich przedstawiono w zeszłym roku 262 nowych sztuk, z których przypada 3 na wielką operę 4 na włoską operę a 9 na theatre français. Mniejsze teatra przedstawiały najwięcej nowości.

— (Patent dla sług.) Wysokie ministeryum spraw wewnętrznych zmieniło rozporządzeniem z 1. grudnia 1856 w porozumieniu z najwyższą władzą policyjną 2gi paragraf dodatku do patentu dla sług w Wiédniu z 1. maja 1850 co do sług najemnych po hotelach w ten sposób, że zawarte w nim postanowienia wychodzą z mocy obowiązującej, a miejsce ich zajmą następujące przepisy: „Ktokolwiek stara się o pozwolenie na to, by być przyjętym do posług prywatnych w hotelu, musi w dyrekcyi policyi wykazać się dokładną znajomością miasta, praktycznem uzdolnieniem do tego zawodu, a nakoniec nieposzlakowanem zachowaniem moralnem i politycznem. Cudzoziemcy starając się o licencye do posług gościnnych po hotelach muszą oprócz tego udowodnić przynajmniej pięcioletni pobyt w Wiédniu lub w państwach austryackich, ażeby policya mogła zasięgnąć dokładnych wiadomości o ich zachowaniu politycznem.“

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*